

Més o menys que un Watergate

OPINIÓ

HI HA CERTES SEMBLANCES EN ELS FETS ENTRE ALLÒ QUE VA PROVOCAR ALS ANYS SETANTA L'ESCÀNDOL WATERGATE I L'EXISTÈNCIA D'UNA "OPERACIÓ CATALUNYA" MUNTADA DES DE L'ESTAT..

Es fets que, als anys 70, als Estats Units, van desembocar en l'escàndol Watergate van començar amb la formació des del Govern nord-americà, sota la presidència de Nixon, d'un grup secret anomenat els llau-ners (*plumbers*) que tenien com a objectiu "tapar les goteres". Això volia dir acumular tot de casos d'espionatge a personalitats polítiques i activistes socials, recerca o fabricació o divulgació de proves inculpatòries contra els rivals polítics i campanyes de desprestigi públic i de setge contra ells. L'acció d'aquest grup havia començat al voltant de temes més o menys relacionats amb la seguretat nacional, però va acabar actuant contra qualsevol rival polític del president a qui calgués desactivar. Aquest grup actuava al marge de la legalitat i dels canals oficials, però feia servir en alguns casos recursos i vies institucionals per aconseguir els seus objectius. El cas es va començar a destapar amb la descoberta d'una acció d'espionatge contra el Partit Demòcrata. A partir d'aquí, a través sobretot de cintes enregistrades, es va tenir constància de l'actuació d'aquest grup i l'escàndol va provocar la dimissió del president dels Estats Units, Richard Nixon.

A Espanya, la divulgació d'unes converses enregistrades entre el ministre de l'interior, Jorge Fernández Díaz i el director de l'Oficina Antifrau de Catalunya, i les declaracions en seu judicial d'un responsable policial han fet sospitar de l'existència d'una anomenada Operació Catalunya. Segons aquests indicis, existiria un grup secret format des d'instàncies governamentals dedicat a la recerca d'informacions, rumors o delacions que poguessin comprometre persones vinculades al procés sobiranista català i a la seva divulgació, gestió judicial o mediàtica, per tal d'aconseguir el desprestigi d'aquestes persones. L'objectiu no seria la lluita contra la corrupció o la recerca de la justícia,

VICENÇ
VILLATORO
villatorolamolla@hotmail.com

sinó la utilització política contra uns rivals concrets de tot aquell material, creïble o no creïble, que els pogués perjudicar. Aquests indicis –sustentats sobretot en la publicació d'unes converses enregistrades francament comprometedores– es van divulgar abans de les darreres eleccions espanyoles i no han tingut fins ara cap mena d'efecte polític. Ni van tenir una influència en els resultats electoral –si més no, cap influència negativa– ni s'ha produït des de llavors cap dimissió. No hi ha cap investigació en curs sobre aquests indicis, que se sàpiga.

La semblança entre els fets que van provocar l'escàndol Watergate i els que semblen indicar els materials i les declaracions que s'han fet públiques a Espanya en els últims mesos és molt cridanera. Fins i tot en alguns mitjans aquesta semblança s'ha fet servir amb un to exculpatori: aquestes coses passen a tot arreu, fins i tot en una democràcia tan sòlida com l'americana. Però tan cridanera com la semblança dels fets (o dels indicis) és la diferència entre les conseqüències. En el

cas americà, el fil que sortia dels primers indicis va acabar portant a la dimissió del president (l'home més poderós del món) i en el cas espanyol no s'ha cregut convenient fer cap investigació i no hi ha hagut cap mena d'assumpció de responsabilitats polítiques. Al contrari, alguns electors del PP han declarat públicament que havien votat aquest partit precisament perquè creien en la veritat d'aquests indicis i això els donava garanties que els governs del PP combatrien per tots els procediments, per sobre i per sota de la taula, l'independentisme català. Aquesta fermesa del PP li hauria permès recuperar una part del vot cedit a Ciutadans.

Què fa que dos casos que comencen de manera tan semblant continuïn i acabin, de moment, de manera tan diversa? Probablement la qualitat de les democràcies respectives. Algú intenta mesurar la qualitat de la democràcia per si passen o no passen certes coses. I és una bona manera, però no la principal. Vull dir que la democràcia, ni la de més alta qualitat, ni la cultura democràtica d'un poble més interioritzada, no garanteix una societat perfecta, habitada per éssers angelicals, on ningú no faci res de dolent. La democràcia està feta amb material humà, i hi ha de tot. El que marca la gran diferència entre la qualitat democràtica, entre la maduresa de les conviccions democràtiques d'una societat, són les conseqüències. L'absència de conseqüències, a Espanya, és una informació molt negativa sobre la qualitat de la democràcia espanyola. Amb una ben curiosa paradoxa: alguns creuen que val la pena rebaixar la qualitat de la democràcia espanyola per combatre l'independentisme català, però com més baixa és la qualitat de la democràcia espanyola més força agafa la voluntat d'independentitzar-se'n.

Escriptor, guionista i crític d'art